

Елън Уайт

ПРИТЧИ ХРИСТОВИ

София, 2013

ПРИТЧИ ХРИСТОВИ

Елън Уайт

CHRIST'S OBJECT LESSONS

Ellen White

© **Издателство** ЕЛ УАЙ, 2013

ISBN 978-954-788-096-2

Съдържание

ПРЕДГОВОР	5
Глава 1 ПРОПОВЯДВАНЕ С ПРИТЧИ	7
Глава 2 СЕЯЧЪТ ИЗЛЕЗЕ ДА СЕЕ	13
Глава 3 ПЪРВО СТРЪК, ПОСЛЕ КЛАС	34
Глава 4 ПЛЕВЕЛИ	39
Глава 5 ПРИЛИЧА НА СИНАПЕНО ЗЪРНО	43
Глава 6 ДРУГИ ПОУКИ ОТ СЕИТБАТА НА СЕМЕТО	46
Глава 7 ПРИЛИЧА НА КВАС	53
Глава 8 СКРИТОТО СЪКРОВИЩЕ	58
Глава 9 БИСЕРЪТ	67
Глава 10 МРЕЖАТА	72
Глава 11 НОВО И СТАРО	74
Глава 12 ИСКАЙТЕ И ЩЕ ВИ СЕ ДАДЕ	82
Глава 13 ДВАМАТА БОГОМОЛЦИ	91
Глава 14 ЩЕ ОТДАДЕ ЛИ БОГ ПРАВОТО НА СВОИТЕ ИЗБРАНИ?	101
Глава 15 ТОЗИ ПРИЕМА ГРЕШНИЦИ	114
Глава 16 ИЗГУБЕН БЕ И СЕ НАМЕРИ	125
Глава 17 ОСТАВИ Я И ТОВА ЛЯТО	134
Глава 18 ИЗЛЕЗ ПО ПЪТИЩАТА И ПО ОГРАДИТЕ	139
Глава 19 МЯРКАТА НА ОПРОЩЕНИЕТО	153
Глава 20 ПЕЧАЛБА, КОЯТО Е ЗАГУБА	159
Глава 21 УТВЪРДЕНА Е ГОЛЯМА БЕЗДНА	164
Глава 22 ДУМИ И ДЕЛА	173
Глава 23 ГОСПОДНЕТО ЛОЗЕ	182
Глава 24 БЕЗ СВАТЪАРСКА ДРЕХА	200
Глава 25 ТАЛАНТИТЕ	210
Глава 26 ПРИЯТЕЛИ ПОСРЕДСТВОМ НЕПРАВЕДНО БОГАТСТВО	242
Глава 27 КОЙ Е МОЯТ БЛИЖЕН?	249
Глава 28 НАГРАДАТА НА БЛАГОДАТТА	259
Глава 29 ДА ПОСРЕЩНАТ МЛАДОЖЕНЕЦА	270

Предговор

Христос, Великият Учител, дава много от Своите наставления, докато се разхожда с учениците Си по хълмовете и долините на Палестина или докато Си почива край езерото или реката. В Своите притчи Той свързва небесната истина с обичайни неща и случки, които биха могли да присъстват в преживяванията на пастира, строителя, орача на почвата, пътника и домакия. Познати предмети са свързани с мисли, истинни и красиви – мисли за любящия интерес на Бог към нас, за признателната почит, която Му дължим, и за грижата, която е нужно да проявяваме един към друг. По този начин уроците на Божията мъдрост и практическата истина стават убедителни и впечатляващи.

В тази книга притчите са групирани според тяхната тема. Поуките в тях са разгърнати и илюстрирани. Страниците ѝ са изпълнени със скъпоценни бисери на истината и за много от своите читатели тя ще придаде по-богат смисъл на обикновените неща, които ги заобикалят в ежедневието.

Многобройният тираж на няколко издания на „Притчи Христови“ на английски и на други езици доказва популярността на тази книга. При подготовката на ръкописа авторът е подбуден да посвети приходите от продажбите ѝ в помощ на образователното дело. Чрез усилията на сътрудничество между автор, издатели и църковни членове за нуждите на християнското образование е преведена значителна сума.

Известно време след преиздаването на оригинала през 1923 г. е невъзможно книгата да се запази в първоначалния си формат, използван от подготвилите Индекса на книгите на Елън Уайт.

За да се намали до минимум теглото и дебелината ѝ, са премахнати големите илюстрации, заемащи цяла страница, и заглавните страници на отделните глави. Текстът обаче е непокътнат. В това издание

ще забележите и присъствието на съвременен правопис и актуални форми на пунктуация.

Искреното желание на издателите и на Попечителството на публикациите на Елън Уайт е тази книга да продължава своята мисия да привлича читателя към Спасителя чрез по-ясно разбиране на Неговите учения.

ГЛАВА 1

Проповядване с притчи

В проповядването на Христос с притчи може да се види същият принцип, залегнал в собствената Му мисия в света. За да познаем Неговия характер и живот, Божият Син приема човешко естество и обитава сред нас. Божествеността е разкрита в човешки образ; невидимата слава – във видимо човешко тяло. Хората могат да научат за непознатото чрез познатото. Небесните реалности са разкрити чрез земните. Бог изявява Себе Си в подобие на човек. Това се случва и в проповедите на Христос: непознатото е онагледено чрез познатото, а божествените истини – чрез земни понятия, с които хората са запознати.

Писанието казва: „Всичко това Исус изказа на народа с притчи (...) за да се изпълни казаното чрез пророка: Ще отворя устата Си в притчи; ще изкажа скритото още от създанието на света“ (Матей 13:34, 35). Земните неща представят духовните; понятия от природата и житейския опит на Христовите слушатели се свързват с истините на писаното Слово. Насочвайки по такъв начин от земното към духовното царство, притчите са бримките във веригата на истината, свързваща човека с Бога и земята с небето.

В Своите примери, взети от природата, Христос говори за неща, изработени от собствените Му ръце и на които сам е дал притежаваните от тях качества и функции. В своето първоначално съвършенство всички сътворени неща са израз на Божията промисъл. При Адам и Ева в техния едемски дом природата е изпълнена с познание за Бога и изобилства с небесни наставления. Мъдростта говори на очите и се приема от сърцето поради прякото им общуване с Бога сред Неговото творение. Веднага щом святата двойка престъпва закона на Всемогъщия, сиянието, идващо от Божието лице, се оттегля от лицето на природата. Земята вече е помрачена и осквернена от греха. Но дори и в поразеното ѝ състояние много от нейните красоти са запазени. Божиите притчи, взети от естествения свят, не са

заличени. Ако се разбира правилно, природата свидетелства за своя Създател. В дните на Христос тези уроци са изгубени от погледа на хората. Те почти са спрели да разпознават Бога в Неговото творение. Греховността на човешката раса е закрила светлото лице на творението и вместо да изявяват Бога, творенията се превръщат в бариера, скриваща Го от погледа.

Хората „предпочетоха да се покланят и да служат на творението, а не на Твореца“. Така невежите „се извратиха чрез своите мъдрувания и несмисленото им сърце се помрачи“ (Римляни 1:25, 21). Ето как в Израел човешките учения заемат мястото на Божиите. Не само нещата от природата, но и жертвоприносителната служба и Свещеното писание – всички те, дадени да изявяват Бога, са така покварени, че стават средство за скриването Му от погледа ни.

Христос се стреми да премахне това, което помрачава истината. Той идва, за да разпръсне сянката, хвърлена от греха върху лицето на природата, и да разкрие духовната слава, която трябва да бъде отразявана от всички сътворени създания. Думите Му поставят уроците от природата, както и от Библията, в нова светлина, превръщат ги в ново откровение. Исус откъсва красивата полска лилия и я полага в ръцете на деца и млади. И докато те гледат собственото Му младолико лице, осветено от сиянието, идващо от Бащиния Му лик, Той ги учи на следното: „Наблюдавайте полските лилии как растат – не се трудят, нито предат; но ви казвам, че дори Соломон в цялата си слава не се е обличал като някоя от тях“. И сега следва сладката увереност и важният урок: „Но ако Бог така облича полската трева, която днес я има, а утре я хвърлят в пещ, няма ли много повече да облича вас, маловерци?“

В планинската проповед тези думи са отправени към всички, не само към децата и младите. Отправени са към множествата, сред които има мъже и жени, отрудени и обременени, наскърбени и разочаровани. Исус продължава: „И така, не се безпокойте и не казвайте какво ще ядем или какво ще пием, или какво ще облечем (защото всичко това търсят езичниците), понеже небесният ви Отец знае, че се нуждаете от всичко това“. И протягайки ръцете Си към заобикалящата Го тълпа, казва: „Но първо търсете Неговото царство и Неговата правда; и всичко това ще ви се прибави“ (Матей 6:28-33).

По този начин Христос разтълкува вестта, която сам дава за полските лилии и тревата на полето. Той желае да виждаме тази вест във всяка лилия и във всяко стръкче трева. Думите Му са изпълнени с увереност и утвърждават доверието в Бога.

Толкова обширен е възгледът на Христос, толкова просторна е проповедта Му, че всеки фрагмент от природата е ангажиран да илюстрира истината. Гледките, върху които ежедневно погледът се спира, са свързани с някаква духовна истина. Така природата е облечена в притчите на своя Господар.

В началото на Своята служба Христос говори на хората с прости думи, за да могат всички Негови слушатели да възприемат вестите, които ще ги направят мъдри за спасение. Но в много сърца истината не намира корени и бързо е изтръгната оттам. „Затова им говоря с притчи - казва Той - защото гледат, а не виждат; слушат, а не чуват, нито разбират. (...) Защото сърцето на тези хора е закоравяло. И с ушите си трудно чуват, и очите си затвориха“ (Матей 13:13-15).

Исус желае да събуди желание истината да се търси. Стреми се да предизвика нехайните и безразличните и да запечата словото Си в сърцата им. Проповядването с притчи е популярно и привлича уважението и вниманието не само на юдеите, но и на хората от други народи. Няма по-ефективен метод за наставление, който Христос би могъл да използва. Ако имат копнеж за познание на Божиите истини, слушателите ще разберат думите Му, защото Той винаги е готов да разяснява словото Си на искрено търсещите.

Христос има актуални истини, които хората са неподготвени да приемат или дори да разберат. Поради тази причина Той ги поучава с притчи. Свързвайки проповедта Си със сцени от живота, с житейския опит или природата, Той Си осигурява тяхното внимание и ги впечатлява. По-късно, виждайки същите тези предмети, онагледили Неговите учения, хората отново си спомнят думите на небесния Учител. В умовете, отворени за Светия Дух, важноста на думите на Спасителя се открива отново и отново. Тайните неща се изясняват и трудното за възприемане става очевидно.

Исус търси път до всяко сърце. Използвайки най-разнообразни примери, Той не само представя истината в различните ѝ аспекти, но апелира към сърцата на слушателите. Интересът им е възбуден от об-

рази, взети от заобикалящото ги ежедневие. Нито един от слушащите Спасителя не се чувства пренебрегнат или забравен. И най-скромният, и най-грешният чува в проповедите Му глас, който говори със съчувствие и нежност.

Има още една причина Исус да говори с притчи. Сред тълпите, събрани около Него, присъстват свещеници и равини, книжници и старейшини, иродиани и управници, обичащи света, фанатични и амбициозни хора, които повече от всичко желаят да намерят обвинение срещу Него. Техни шпиони следват по стъпките Му ден след ден, за да се хванат за нещо, изречено от устните Му, което да Го злепостави и завинаги да накара да млъкне способният да привлича света към Себе Си. Спасителят познава характера на тези хора. Затова им представя истината по такъв начин, че да не могат да намерят в нея нещо, с което да Го изложат на съд пред Синедриона. С притчи Той порицава лицемерието и злите дела на заемащите високи постове. С метафоричен език облича истината, която има язвителен характер, тъй като, ако бъде изречена пряко, думите Му няма да бъдат чути и службата Му бързо ще се прекрати. И докато се изплъзва от преследването на шпионите, Христос прави истината толкова ясна, че заблудата е разкрита. Искрените по сърце извличат поуки от уроците Му. Небесната мъдрост и необятната благодат са обяснени простичко с понятия от Божието творение. Чрез природата и житейския опит хората получават познание за Бога. „Понеже от създаването на света това, което е невидимо у Него, вечната Му сила и божественост, се вижда ясно, разбираемо чрез творенията“ (Римляни 1:20).

В Христовото проповядване с притчи виждаме проява на истинско висше образование. Христос би могъл да разкрие на хората най-дълбоките истини от науката. Би могъл да отключи тайни, за чието разкриване ще бъдат нужни векове на труд и изследване. Би могъл да предложи научни идеи, които да осигурят храна за мисълта и стимул за изобретателността до края на времето. Но не го прави. Не казва нищо, с което да угоди на любопитството или да задоволи човешката амбиция, отваряйки път към светско възвеличаване. Във всички Свои проповеди Христос свързва човешкия ум с Безграничния Разум. Не насочва хората да изучават човешки теории за Бога, за Словото Му или за делата Му. Учи ги да съзерцават Бог така, както е

разкрит в Своите дела, в Словото Си и чрез провидението Си.

Христос не се занимава с абстрактни теории, но с това, което е съществено за развитието на характера; с това, което ще разшири човешкия капацитет за познаване на Бога и ще увеличи способността му да върши добро. Той разкрива на хората истините, свързани със самия начин на живот и утвърдени за вечността.

Именно Христос ръководи образованието на Израел. По отношение на Божиите заповеди и наредби Той казва: „И на тях да учиш прилежно децата си, и за тях да говориш, когато седиш в дома си, когато ходиш по пътя, когато лягаш и когато ставаш. Да ги връзваш за знак на ръката си и да бъдат като превръзка на челото ти. И да ги написваш върху стълбовете на вратите на къщата си и на портите си“ (Второзаконие 6:7-9). В собствените Си проповеди Исус показва как да се изпълни това – как законите и принципите на Божието царство да бъдат представени така, че да се разкрие тяхната красота и стойност. Когато обучава евреите да бъдат Негови специални представители, Господ им дава домове сред хълмове и долини. В домашния си живот и в религиозната си служба те са в постоянен контакт с природата и с Божието слово. Затова Христос обучава учениците Си край езерото, по планинския склон, на полето сред браздите, където могат да наблюдават нещата от природата, с които онагледява Своите учения. И добивайки познания за Христос, те ги прилагат на практика, като си сътрудничат с Него в делото Му.

Чрез творението се запознаваме с Твореца. Природата е велик учебник, който заедно с Писанието трябва да използваме, когато проповядваме на хората за Божия характер и когато водим изгубени овце обратно в Божието стадо. Когато делата на Бога се изучават, Светият Дух разпалва убеждение в ума. Това не е убеждение в резултат на логична мисъл. Стига съзнанието да не е твърде помрачено, за да познава Бога, погледът да не е твърде замъглен, за да Го види, ухото да не е твърде глухо, за да чуе гласа Му – тогава човек е способен да възприеме една по-дълбока същност и възвишените, духовни истини на писаното слово да се запечатат в сърцето му.

В ясните уроци от природата има простота и чистота, която им придава най-висока стойност. Проповедите на всеки трябва да водят началото си от този източник. Сама по себе си красотата на природата отдалечава душата от греха и светските примамки и я насочва към

чистотата, мира и към самия Бог.

Твърде често умовете на учениците се занимават с човешки теории и спекулации, погрешно наречени наука и философия. Те трябва да бъдат насочени към близък контакт с природата. Нека знаят, че творението и християнството имат един Бог. Нека бъдат обучени да виждат хармонията между естествения и духовния свят. Нека всичко, което виждат очите им или докосват ръцете им, да се използва като урок за изграждане на характера. Така умствените сили ще се укрепят, характерът ще се развие, целият живот ще бъде облагоден.

Целта на Христос в проповядването с притчи е в пряка връзка с целта на съботата. Бог дава на хората паметник на Своята творческа сила, за да могат да Го разпознават в делата на ръцете Му. Съботата ни призовава да виждаме в творенията славата на Създателя. И именно поради това Свое желание Исус свързва скъпоценните Си уроци с красотата на природните творения. В светия ден за почивка, който е над всички други дни, трябва да изучаваме вестите, които Бог е записал за нас в природата. Трябва да изучаваме притчите на Спасителя там, където ги е изговорил – на полето сред браздите, под откритото небе, сред треви и цветя. И когато се сближаваме със сърцето на природата, Христос прави присъствието Си реално за нас и говори на сърцата ни за Своя мир и Своята любов.

Исус свързва ученията Си не само с деня за почивка, но и с трудовата седмица. Той има мъдрост за този, който държи плуга и оре земята. В оран и сеитба, в обработване и жътва ни учи да виждаме примери за Неговото дело на благодат в сърцето. Така във всеки вид полезен труд и във всеки аспект на живота желае да открива урок за дадена небесна истина. Тогава ежедневието ни труд няма вече да поглъща цялото ни внимание и да ни кара да забравяме Бога, а постоянно ще ни напомня за нашия Създател и Изкупител. Мисълта за Бога ще се прокрадва като златна нишка сред всички наши домашни задължения и занимания. За всички нас славата на лицето Му отново ще почива върху лицето на природата. Ще научаваме винаги нови уроци за Божията истина и ще израстваме по образа на Неговата чистота. Ще бъдем „научени от Господа“; и в попрището, в което сме призовани, „ще останем с Бога“ (Исаия 54:13; 1 Коринтяни 7:24).

ГЛАВА 2

Сеячът излезе да сее

(Матей 13:1-9,18-23; Марк 4:1-20; Лука 8:4-15)

Сеячът и семето

Чрез притчата за сеяча Христос илюстрира небесните реалности и делото на великия Земеделец за Неговия народ. Подобно на сеяч в полето, Той идва да разпръсне небесното семе на истината. Самите Му притчи са зърното, с което най-скъпоценните истини на Неговата благодат са посети.

Поради своята простота притчата за сеяча не е оценена, както подобава. От натуралното семе, хвърлено в почвата, Христос копнее да насочи умовете ни към евангелското семе, чието засяване води човека до завръщането му с вярност при Бога. Този, който изрича притчата за малкото семе, е Върховният Владетел в небето, и законите, които властват над земната сеитба, са същите, които управляват и посяването на семената на истината.

Група от хора се събират край Галилейското езеро, за да видят и чуят Исус – едно нетърпеливо, очакващо множество. Между тях има болни, лежащи върху постелките си, готови да представят случаите си пред Него. С даденото Му от Отец право Христос лекува неволиите на съгрешилата раса. Сега смъмря болестите и разпръсква около Себе Си живот, здраве и мир.

С прииждането на тълпата хората се притискат все по-близо до Христос, докато вече няма място, което да ги събере. Тогава, разменяйки си няколко думи с мъжете от рибарските лодки, Учителят влиза в лодката, чакаща да Го отведе през езерото, и моли учениците Си да я отдалечат на известно разстояние от сушата. Така започва да говори на тълпите, събрани на брега.

До езерото се простира красивата равнина на Генисарет. В далечината се издигат хълмовете, а по склоновете им се трудят усърдно сеячи и жътвари – едните хвърлят семето, а другите жънат ранните

зърна. Съзерцавайки тази сцена, Христос казва: „Ето, сеячът излезе да сее; и като сееше, някои зърна паднаха край пътя; и птиците дойдоха и ги изкълваха. А други паднаха на скалисти места, където нямаше много пръст; и много скоро поникнаха, защото нямаше дълбока почва; а когато изгря слънцето, прегоряха и понеже нямаха корен, изсъхнаха. Други пък паднаха между тръните; и тръните пораснаха и ги заглушиха. А други паднаха на добрата земя и дадоха плод - кое стократно, кое шестдесет, кое тридесет“ (Матей 13:3-8).

Христовата мисия не е разбрана от хората по Негово време. Начинът на пришествието Му не е според техните очаквания. Господ Исус е основата на цялата юдейска икономика. Внушителните храмови служби са постановени от Небето. Те трябва да учат хората, че в определено време Помазаникът ще дойде - Този, към Когото сочат всичките им церемонии. Но юдеите възвеличават твърде много формите и ритуалите и изгубват от поглед тяхната същност. Традициите, максимите и човешките постановления са скрили от тях уроците, които Бог е възнамерявал да им предаде. Тези постановления и обичаи се превръщат в пречка за разбирането и практикуването на истинската религия. И когато идва реалността в лицето на Христос, не разпознават в Него изпълнението на всички символи, същността на всички сенки. Отхвърлят прототипа и се прилепват към своите символи и безсмислени церемонии. Божият Син е дошъл, но те продължават да търсят знамение. На вестта „Покайте се, понеже наближи небесното царство“ те отвръщат с изискване за чудо (Матей 3:2). Христовото евангелие е спънка за тях, защото търсят знамения вместо Спасител. Очакват Месията да докаже Своите заявления чрез мощни дела на завоевания, да установи империята Си върху руините на земните царства. На тези очаквания Христос отговаря с притчата за сеяча. Не чрез силата на оръжията, не чрез насилствена намеса Божието царство ще господства, но чрез внедряване на нов принцип в сърцата на хората.

„Сеячът на доброто семе е Човешкият Син“ (Матей 13:37). Христос идва не като цар, а като сеяч; не да събаря царства, но да разпръсква семе; не да насочва последователите Си към земен триумф и национално величие, а към жетва, която трябва да се събере след търпелив труд, сред загуби и разочарования.

Фарисеите разбират ясно значението на Христовата притча, но поуката ѝ е нежелателна за тях. Не се опитват дори да вникнат в нея. За множествата целта на новия Учител е обвита в още по-голяма мистерия. Думите Му странно вълнуват сърцата им и горчиво осуетяват техните амбиции. Самите ученици не разбират притчата, но интересът им е пробуден. Идват насаме при Исус и търсят обяснение.

Христос иска да събуди именно този интерес, за да им даде по-обстойни наставления. Обяснява им притчата така, както би направил Словото Си ясно за всеки, търсещ Го с искрено сърце. Онези, които изучават Божието слово със сърца, отворени за просвещението на Светия Дух, няма да останат в тъмнина за значението му. „Ако някой иска да върши Неговата воля - казва Христос, - ще познае дали учението е от Бога, или Аз от Себе Си говоря“ (Йоан 7:17). Всички, които идват при Христос, търсейки по-ясно познание на истината, ще го получат. Той ще им разкрие тайните на небесното царство които ще бъдат осъзнати от сърцето, копнеещо да познава истината. Небесна светлина ще огрее храма на душата и ще бъде разкрита пред другите подобно на ярък светилник на тъмна пътека.

„Сеячът излезе да сее.“ В Изтока обстановката е толкова несигурна и опасността от насилие е толкова голяма, че хората живеят предимно в градове, оградени от стени. Земяделците излизат ежедневно да се трудят извън градските стени. Затова Христос, небесният Сеяч, излиза да сее. Напуска Своя дом на сигурност и мир, напуска славата, която притежава заедно с Отец още преди създаването на света, остава поста Си на трона на вселената. Излиза, за да стане страдащ, изкушаван човек. Излиза в уединение, за да сее със сълзи, да полива с кръвта Си семето на живота за изгубения свят.

По подобен начин Неговите служители трябва да излизат и да сеят. Когато е призван да стане сеяч на семето на истината, Авраам получава следното указание: „Излез от отечеството си, от рода си и от бащиния си дом и иди в земята, която ще ти покажа“ (Битие 12:1). „И излезе без да знае къде отива“ (Евреи 11:8). И при апостол Павел, молец се в ерусалимския храм, идва вестта от Бога: „Тръгвай, защото ще те пратя далеч между езичниците“ (Деяния 22:21). Така призваните да се обединят с Христос трябва да оставят всичко, за да Го следват. Стари връзки трябва да бъдат прекъснати, планове за живота и

земни надежди – да се изоставят. С труд и сълзи, в усамотение и чрез жертви семето трябва да се сее.

„Сеячът сее Словото“ (Марк 4:14). Христос идва, за да посее в света истината. Още от падението на човека Сатана сее семената на лъжата. Именно чрез лъжа най-напред той спечелва контрол над хората и това е начинът, по който все още работи, за да повали Божието царство на земята и да доведе хората под своя власт. Сеяч от по-висш свят в лицето на Христос идва, за да сее семето на истината. Този, Който стои в съвещанието на Бога, Който обитава в най-вътрешното светилище на Вечния, донася на хората чистите принципи на истината. Още от грехопадението на човека Христос е носител на истината за света. Чрез Него се изявява на хората нетленното семе, „Божие слово, което живее и трае до века“ (1 Петрово 1:23). В онова първо обещание, дадено на падналата ни човешка раса в Едем, Христос посява евангелското семе. Притчата за сеяча се отнася най-вече за Неговото лично служене сред хората и за делото, което Той извършва.

Божие слово е семето. Във всяко семе е залегнал принципа на поклъването. В него е скрит животът на растението. Затова има живот в Божието слово. Христос казва: „... думите, които съм ви говорил, са дух и живот“ (Йоан 6:63). „Който слуша Моето учение и вярва в Този, Който Ме е пратил, има вечен живот“ (Йоан 5:24). Във всяка заповед и във всяко обещание от Божието слово има сила и живот, идващи от самия Бог, чрез които заповедта може да се изпълнява и обещанието да се сбъдне. Този, който чрез вяра приема словото, приема самия живот и характер на Бога.

Учителите на Израел не сеят семето на Божието слово. Христовото дело като Учител на истината е в забележителен контраст с това на равините по Негово време. Те се опират на традиции, на човешки теории и спекулации. Често това, което човек поучава или пише за Словото, те го поставят на мястото на самото Писание. Проповедите им нямат сила да вдъхнат живот в душата.

Предметът на Христовите проповеди и поучения е Божието слово. Той посреща въпросите с ясното „писано е“, „какво казва Писанието“, „какво четете“. При всяка възможност, когато интересът е пробуден или в приятел, или във враг, Исус посява семето на Словото. Този, Който е Пътят, Истината и Животът, сам е живото Слово. Той посоч-

ва Писанията, казвайки: „Те са, които свидетелстват за Мене“ (Йоан 5:39). „И като почна от Моисей и от всички пророци, им тълкуваше писаното за Него във всичките Писания“ (Лука 24:27).

Нужно е Христовите служители да вършат същото нещо. В наши дни, както и в миналото, съдбоносните истини на Божието слово стоят настрана от човешките теории и тълкувания. Мнозина известни проповедници на евангелието не приемат цялата Библия като вдъхновено слово. Някой „мъдър“ човек отхвърля една част, друг се съмнява в друга. Те поставят своята преценка над Словото. Посланието, което проповядват, защитава собствения им авторитет. Божествената му автентичност е унищожена. Така семената на безверието са разпръснати надлъж и нашир. Хората са объркани и не знаят в какво да вярват.

Съществуват много вярвания, с които умът няма право да се занимава. В дните на Христос равините дават пресилено, мистично тълкуване на много части от Писанието. Тъй като ясното проповядване на Божието слово осъжда практиката им, те се опитват да унищожат силата му. Днес се прави същото. Има стремеж Божието слово да изглежда мистериозно и неясно, за да се извини нарушението на Неговия закон. Христос порицава тези практики в Своите дни. Той учи, че Божието слово трябва да бъде разбирано от всички. Посочва Писанието като неоспорим авторитет и ние трябва да правим същото. Библията трябва да се представя като Слово на безграничния Бог, като край на всякакви противоречия и като основа на вярата.

Библията е ограбена от силата ѝ и последиците от това се виждат в снижаването на тона на духовния живот. В проповедите от множество амвони днес липсва онази божествена изява, която пробужда съвестта и вдъхва живот в душата. Слушателите не могат да кажат: „Не гореше ли в нас сърцето ни, когато ни говореше по пътя и когато ни тълкуваше Писанията?“ (Лука 24:32). Много хора викат към живия Бог и копнеят за Божието присъствие. Колкото и да са брилянтни, философските теории и литературните есета не могат да удовлетворят сърцето. Човешките твърдения и изобретения са без никаква стойност. Нека Божието слово да говори на хората. Нека тези, които са слушали само традиции и човешки учения, да чуят гласа на Този, Чийто слово може да обнови душата за вечен живот.

Любимата тема на Христос е бащината нежност и изобилната Божия благодат. Той дълго размишлява върху Божия характер и закона Му. Представя Себе Си пред хората като Пътят, Истината и Животът. Нека това да бъдат темите и за Христовите служители. Да представят истината такава, каквата е в Исус. Да изясняват простичко изискванията на закона и евангелието. Да разказват на хората за живота на Христос – живот на себеотрицание и саможертва; да разказват за Неговото смиряване и смърт, за възкресението и възнасянето Му, за застъпничеството Му за тях в Божия съд, за обещанието Му: „Пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си“ (Йоан 14:3).

Вместо да дискутират грешни теории или да се стремят да оборват враговете на евангелието, нека да следват примера на Христос. Нека свежите истини от Божията съкровищница ярко да засияят. „Проповядвай словото“, „Сейте при всяка вода“, „Настоявай навреме и без време“, „Онзи, който има послание от Мене, нека говори Моето послание вярно. Какво общо има плявата с житото, казва Господ“, „Всяко слово Божие е опитано. (...) Не прибавяй към Неговите думи, да не би да те изобличи и се окажеш лъжец“ (2 Тимотей 4:2; Исаия 32:20; Еремия 23:28; Притчи 30:5, 6).

„Сеячът сее семето.“ Тук е представен великият принцип, който трябва да стои в основата на всяко образователно дело. „Семето е Божието слово.“ В твърде много училища в наши дни Божието слово е оставено настрана. Други предмети занимават ума. Изучаването на атеистични автори заема голяма част от образователната програма. В материята на учебниците са прокарани скептични мнения. Научните изследвания стават подвеждащи, защото откритията им са погрешно тълкувани и изопачени. Божието слово се сравнява с предполагаемите учения на науката и това го прави да изглежда несигурно и ненадеждно. Така в умовете на младите се посяват семена на съмнение и във време на изкушение покълват. Когато вярата в Божието слово е изгубена, душата е оставена без ръководство, без защита. Младите хора са привлечени към пътеки, които ги водят далеч от Бога и от вечния живот.

До голяма степен това е причината за така широко разпространената неправда в нашия свят днес. Когато Божието слово се пренебрегва, силата му да възпира злите страсти на естественото сърце се

отхвърля. Хората сеят плътското и от плътта жънат поквара. Именно тук намираме причината за умствената слабост и неспособност. Когато обръща гръб на Божието слово, за да се храни от невдъхновени писанията, умът закърнява и се обезценява. Не се свързва със задълбочените принципи на вечната истина. Съзнанието се адаптира в разбирането на познати неща и когато мисли върху тленните неща, отслабва, силата му намалява и след време става неспособно да се развива. Това е неправилно образование. Задачата на всеки учител трябва да бъде да насочва мислите на младите към великите истини на Вдъхновеното слово. Това е същественото в образованието за този и за бъдещия живот.

И нека не се мисли, че по този начин ще се възпрепятства развитието на науката или че това ще доведе до по-нисък стандарт в образованието. Познанието за Бога е високо като небесата и широко-обхватно като Вселената. Няма нищо по-облагорождащо и освежаващо от изследването на важните теми, засягащи вечния живот. Нека младите се стремят да вникват в дадените от Бога истини и умовете им ще се развият и ще придобият сила благодарение на положените усилия. Всеки ученик, който е изпълнител на Словото, ще разшири кръгозора на мисленето си. Това ще му осигури нетленно богатство от знания.

Подсигуряването на образованието с изследване на Писанието е основано на опита познание за спасителния план.

Такъв вид образование ще възстанови Божия образ в душата. Ще подсили и укрепи ума в противопоставяне на изкушенията и ще подготви учащия да стане сътрудник на Христос в Неговата мисия на милост към света. Ще го превърне в член на небесното семейство и ще го обучи да споделя наследството на светиите в светлина.

Учителят на свещената истина обаче може да предаде единствено онова, което сам знае от опит. „Сеячът сее семето си.“ Христос проповядва истината, защото сам Той е Истината. Мисленето Му, характерът, житейският Му опит са втъкани в Неговото учение. Така трябва да бъде и при служителите Му. Проповядващите Словото трябва да го направят свое чрез личен духовен опит. Трябва да знаят какво означава Христос да им дава мъдрост, оправдание, освещение и изкупление. Когато Божието слово се представя пред другите, не

трябва да се използват думи като „предполага се“ или „може би“. Заедно с апостол Петър трябва да заявят: „Ние не следвахме хитро измислени басни, а бяхме очевидци на Неговото величие“ (2 Петрово 1:16). Всеки проповедник на Христос и всеки учител трябва да може да каже заедно с Йоан: „... защото животът се яви и ние видяхме и свидетелстваме, и ви възвестяваме вечния живот, който беше у Отца и се яви на нас“ (1 Йоаново 1:2).

Почвата край пътя

Това, с което притчата за сеяча се занимава, е влиянието на почвата върху развитието на семето, в която то е посято. С тази притча Христос все едно казва на слушателите Си: Не е безопасно да стоите като тълкуватели на делото Ми или да се поддавате на разочарование, тъй като това не удовлетворява нуждите ви. Въпросът от съществено значение за вас е как се отнасяте към Моята вест. От това дали ще я приемете или ще я отхвърлите зависи вечната ви съдба.

Обяснявайки за семето, паднало встрани край пътя, Христос казва: „При всеки, който чуе словото на царството и не го разбира, идва лукавият и грабва посятото в сърцето му; той е посятото край пътя“ (Матей 13:19).

Посятото край пътя семе представлява Божието слово, което попада в сърцето на невнимателен слушател. Подобно на здраво отъпкана пътека, по която са минавали хора и зверове, е и сърцето, което се превръща в магистрала за движението на света, на неговите удоволствия и грехове. Унесена в егоистични цели и грешни наслади, душата „се закоравява чрез измамата на греха“ (Евреи 3:13). Духовните способности са парализирани. Хората чуват словото, но не го разбират. Не осъзнават, че се отнася за тях. Не разбират нуждата си, нито опасността, в която се намират. Не възприемат любовта на Христос и подминават вестта за Неговата благодат като нещо, което не ги засяга.

Както птиците са готови да клъвнат семената край пътя, така Сатана е готов да грабне семето на Божията истина от душата. Той се опасява, че Божието слово ще пробуди безгрижните и ще повлияе на закоравелите сърца. Сатана и неговите ангели присъстват на събранията, където се проповядва евангелието. Докато небесните анге-

ли се стремят да впечатлят сърцата с Божието слово, врагът бди, за да отнеме това влияние от тях. С настойчивост, равна по сила единствено на злобата му, той се опитва да осуети делото на Божия Дух. Докато Христос привлича душата чрез любовта Си, Сатана прави всичко възможно да отвлече вниманието на подбудения и търсещия Спасителя. Дяволът ангажира ума със светски планове. Стимулира духа на критика или внушава тайно съмнение и неверие. Изказът на говорителя или маниерът му не се харесват на слушателите и те се занимават само с тези недостатъци. Така истината, от която се нуждаят и която Бог милостиво им изпраща, не оставя трайно впечатление.

Сатана има много помощници. Мнозина, които се смятат за християни, са в помощ на изкусителя, за да грабнат семената на истината от чуждите сърца. Много от слушателите на Божието слово го превръщат в предмет на критика у дома. Те осъждат проповедта, както биха съдили думите на някой лектор или политически оратор. Вестта, която би трябвало да се приеме като слово от Господа от тях, се омаловажава и обсъжда със саркастични коментари. Свободно се дискутира характерът на проповедника, неговите мотиви и действия, както и поведението на останалите членове в църквата. Произнасят се остри осъдителни думи, клюки или клевети, и то на всеослушание пред невярващите. Често такива думи се чуват от родители пред собствените им деца. Така се руши уважението към Божиите вестители и почитта към техните думи. Мнозина се научават да се отнасят повърхностно към самото Слово.

По този начин в домовете на много от изявените християни младите се възпитават в атеизъм. След това родителите се питат защо децата им толкова малко се интересуват от евангелието и така лесно се съмняват в истинността на Библията. Чудят се защо е толкова трудно да оказват морално и религиозно влияние. Не осъзнават, че собственият им пример е причината сърцата на техните деца да станат безчувствени. Доброто семе не намира място, където да пусне корени, и Сатана го грабва.

На скалисти места

„А посятото на скалистите места е онзи, който чуе словото и веднага с радост го приема; корен обаче няма в себе си, а е привременен;

и когато настане скръб или гонение поради словото, веднага отпада“ (Матей 13:20, 21).

Семето, посято на скалиста земя, не намира необходимата му дълбочина в почвата. Растението пониква бързо, но коренът му не може да пробие скалата, за да намери хранителни вещества, които ще поддържат растежа му, и то скоро загиба. Мнозина от изповядващите се за религиозни са слушатели, приличащи на скалистата почва. Подобно на скалата в земния пласт, егоизмът на естественото сърце лежи под почвата на добрите им желания и стремежи. Любовта на Аз-а не е подчинена. Тези хора не виждат огромния проблем на греха и сърцето им не е смирено под товара на вината. Хората от тази група лесно могат да бъдат убедени да се изият като чисто нови духовно обърнати, но при тях религията е нещо изкуствено.

Те отпадат не защото са приели Словото незабавно или защото се радват в него. Веднага щом чува призива на Спасителя, Матей става, оставя всичко и тръгва след Него. Веднага щом Словото стига до нашите сърца, Бог желае да го приемем. И е правилно да го приемем с радост. „Ще има радост на небето за един грешник, който се кае“ (Лука 15:7). Радост има в душата, която вярва в Христос. Но тези, които в притчата приемат словото незабавно, не пресмятат цената. Не взимат под внимание това, което Словото изисква от тях. Не го изправят лице в лице с житейските си навици и не се предават напълно под неговото ръководство.

Корените на растението се впускат надълбоко в почвата и, скрити от човешкия поглед, подхранват живота му. Така е и с християнина. Именно чрез невидимата връзка между човешката душа и Христос и чрез вярата се поддържа духовният живот. Този тип слушатели, оприличени на каменисто място, зависят от себе си вместо от Христос. Доверяват се на добрите си дела и мотиви и са силни в собствената си правда. Не търсят силата си в Господа и в могъществото на Неговото величие. Такива „нямат корен в себе си“, защото не са свързани с Христос.

Горещото лятно слънце, което укрепва и прави твърдото семе да узрее, унищожава семената без дълбочина на корените. Затова такъв човек „корен няма в себе си, а е привременен; и когато настане скръб или гонение поради словото, веднага отпада“ (Матей 13:21). Мнозина

приемат евангелието като начин да избягат от страдания вместо да се освободят от греха. Радват се за кратко, защото смятат, че религията ще ги освободи от трудности и изпитания. И докато животът си тече гладко покрай тях, те са последователни християни. Но се провалят при жестокия изпит на изкушението. Не могат да търпят упреци заради Христовото име. Когато Божието слово им посочва любим грях или изисква себеотрицание или жертва, те отпадат. Твърде много усилия им струва, за да направят радикална промяна в живота си. Гледат на настоящото си неудобство и изпитание и забравят за вечните реалности. Подобно на учениците, които напускат Исус, те са готови да кажат: „Тежко е това учение, кой може да го слуша?“ (Йоан 6:60).

Много хора твърдят, че служат на Бога, но нямат основано на опита познание за Него. Желанието им да вършат волята Му се основава на собствените им склонности, а не на дълбокото убеждение, получено от Светия Дух. Поведението им не е в хармония с Божия закон. Изповядват, че са приели Христос за свой Спасител, но не вярват, че ще получат сила да победят греховете си. Нямат лична връзка с живота Спасител и характеристиките им разкриват както наследствени, така и придобити слабости.

Едно е да си съгласен по принцип с действието на Светия Дух, а съвсем друго е да приемаш делото Му като укорителен призив за покаяние. Мнозина изпитват чувство на отчуждение от Бога и осъзнават, че робуват на егото и греха. Те правят усилия за промяна, но не разпъват своето Аз. Не се предават напълно в ръцете на Христос, търсейки небесни сили, за да вършат волята Му. Не желаят да бъдат оформени по Божия образ. Познават своите недостатъци, но не се отказват от конкретни свои грехове. С всяко грешно действие старото егоистично естество набира сили.

Единствената надежда за тези души е да осъзнаят за себе си истинността на Христовите думи към Никодим: „Трябва да се родите отново“. „Ако не се роди някой отново, не може да види Божието царство“ (Йоан 3:7, 3).

Истинската святост означава напълно да се предадеш в служба за Бога. Това е условието за истински християнски живот. Христос иска от нас безрезервно посвещение и неразделно служене. Той изисква

сърцето, ума, душата и силите. Егоизмът не трябва да бъде подхранван. Живеещият за себе си не е християнин.

Любовта трябва да бъде действен принцип. Тя е фундаментът на Божието управление на небето и земята и трябва да бъде основата на християнския характер. Единствено тя може да го направи и да го поддържа твърд и непоколебим във времето, да му даде способността да устои на изпитанията и изкушенията.

Любовта се разкрива и в готовността за жертване. Изкупителният план е изпълнен чрез жертва – толкова всеобща, дълбока и висока, че е реално неизмерима. Христос дава Себе Си за нас. Приемащите Го са готови да жертват всичко в името на своя Изкупител. Мисълта за Неговата слава и почит ще изпреварва всичко останало. Ако обичаме Исус, ще обичаме и да живеем за Него, да представяме благодарствените си приноси пред Него, да работим за Него. Самият труд ще бъде лек. Заради името Му с радост ще понасяме болки, страдания и жертви. Ще сме съпричастни на копнежа Му да спасява хората. Ще чувстваме същата непреодолима жажда да достигаме човешки души, каквато Той изпитва.

Това е религията на Христос. Всичко по-малко от това е измама. Никаква теория за истината или изповядване на ученичество няма да спасят нечия душа. Не принадлежим на Христос, ако не сме Негови напълно. Заради своята половинчатост в християнския си живот хората стават слаби в целите си и променливи в желанията си. Опитът да се служи както на егото, така и на Христос, превръща човека в слушател, подобен на скалиста почва. Той няма да устои, когато изпитанията го връхлетят.

Сред тръните

„А посятото между тръните е онзи, който чува словото; но грижите на този свят и примамката на богатството заглушават словото и той става неплоден“ (Матей 13:22).

Евангелското семе често пада сред тръни и вредни плевели. Ако не настъпи морална промяна в човешкото сърце, ако старите навици, практики и живот на грях не бъдат изоставени, ако качествата на Сатана не се изхвърлят от душата, пшеничната реколта ще бъде заглушена. Тръните ще надделеят и ще унищожат житото.

Благодатта може да процъфтява само в сърце, което постоянно се приготвя за скъпоценните семена на истината. Тръните на греха растат при всяка почва. Те не се нуждаят от култивиране, но благодатта трябва внимателно да се отглежда. Бодилите и тръните винаги са готови да поникнат и плевенето постоянно трябва да ги изпреварва. Ако сърцето не е подчинено на Божието ръководство, ако Светият Дух не работи за пречистване и облагородяване на характера, старите навици отново ще се разкрият в живота. Хората могат да твърдят, че вярват в евангелието, но докато не са осветени от него, тяхната изповед ще е безполезна. Ако не спечелят победа над греха, тогава грехът ще спечели победа над тях. Тръните, които са откъснати, но не и изкоренени, бързо поникват отново, докато душата се препълни с тях.

Христос посочва нещата, които са опасни за душата. Както е записано от Марк, това са „светските грижи, примамката на богатството и пожеланията за други работи“ (Марк 4:19). Лука ги определя като „грижи, богатства и житейски удоволствия“ (Лука 8:14). Всички те заглушават словото, растящото духовно семе. Душата спира да черпи хранителни вещества от Христос и духовността изчезва от сърцето.

„Светските грижи.“ Никоя част от обществото не е свободна от изкушенията на светските грижи. За бедните страданията, лишенията и страхът от недоимък са причина за трудности и теготи. За богатите това са страхът от загуба и безбройните грижи и безпокойства. Много от Христовите последователи забравят урока, който Той ни призова да научим от цветята на полето. Тези хора не се доверяват на Божията непрестанна грижа. Исус не може да носи бремето им, защото не Му го поверяват. И така житейските грижи, които би трябвало да ги отведат при Спасителя за помощ и утеха, ги разделят от Него.

Мнозина, които могат да дават много плод в служенето на Бог, се провалят в преследване на богатства. Цялата им енергия е погълната от бизнес начинания. Те се чувстват принудени да пренебрегват нещата от духовно естество. Така се отделят от Бога. В Писанието е наредено: „В усърдието не бъдете лениви“ (Римляни 12:11). Нужно е да се трудим, за да посрещаме нуждите си. Християните трябва да работят, да се включват в бизнес начинания и могат да го правят без

да съгрешават. Но мнозина са така обсебени от работата, че нямат време за молитва, за изучаване на Библията, нито време да търсят Господа и да Му служат. Понякога избликва копнеж за святостта и за небето, но човекът няма време да се отдели от глъчката на света, за да слуша величествените и авторитетни слова на Божия Дух. Вечните неща отиват на второ място, а светските стават първостепенни. Невъзможно е семето на словото да произведе плод, защото животът на душата е посветен в отглеждане на тръните от този свят.

Голяма част от работещите за съвсем различна цел се поддават на същата грешка. Те работят за доброто на другите, задълженията им ги притискат, отговорностите им са толкова много, че си позволяват работата да заглуши посвещението им. Общуването с Бога чрез молитва и изучаване на Словото Му се пренебрегват. Те забравят казаното от Исус: „Отделени от Мене, не можете да направите нищо“ (Йоан 15:5). Вървят далеко от Христос, животът им не е пропит от Неговата благодат и безелите на егоизма са видими. Служенето на такива хора е белязано от желание за върховенство и от грубите, неприятни черти на непокорното сърце. Това е една от основните причини за провала в Божието дело. Затова и резултатите от него са така оскъдни.

„Примамката на богатството.“ Любовта към богатството има заслепителна, измамна сила. Твърде често притежаващите земни съкровища забравят, че Бог е Този, Който им дава силата да забогатяват. Те казват: „Моята мощ и силата на моята ръка ми спечелиха това богатство“ (Второзаконие 8:17). Вместо да предизвикват благодарност към Бога, притежанията ги водят към възвеличаване на егото им. Губят чувството си за зависимост от Бога и за своя дълг към ближните си. Вместо да се отнасят към богатството като към дарба, която трябва да се използва за Божия слава и за облагородяване на човечеството, те го приемат като средство да служат на себе си. Вместо да развиват христоподобни качества, богатствата, използвани по този начин, развиват у тях качества на Сатана. Семето на словото е заглушено от тръните.

„Житейски удоволствия.“ Има опасност в забавленията, които водят единствено към себезадоволяване. Всички навици на угаждане, които отслабват физическите сили, замъгляват ума или притъпяват

духовните възприятия, са „плътски страсти, които воюват против душата“ (1 Петрово 2:11).

„*Пожеланията за други работи.*” Тези неща сами по себе си не са непременно грешни, а всичко, което се поставя на първо място вместо Божието царство. Всичко, което отвлича ума от Бога, което отнема привързаността към Христос, е враг за душата. Когато умът е млад, силен и податлив на бързо развитие, съществува голямо изкушение да бъде амбициозен за собственото си Аз, да служи на себе си. Ако светските планове са успешни, такова съзнание е склонно да продължава по път, който ще доведе до притъпяване на съвестта. Така ще липсва правилната преценка за това, какво представлява истинското превъзходство на характера. И ако обстоятелствата са в полза на едно такова развитие, ще се наблюдава изстраване в посока, забранена от Божието слово.

В периода на формиране на характера на децата отговорността на родителите е голяма. Нужно е внимателно да изследват как да обграждат младите с чисти влияния - такива, които ще им дадат правилен възглед за живота и за истинския успех в него. За жалост, за много родители на първо място стои осигуряването на децата им със земно благополучие. Всичките им връзки са избирани именно по отношение на тази цел. Голяма част от родителите създават дома си в някой голям град и въвеждат децата си в модерното общество. Около тях съществуват влияния, които насърчават светския дух и гордостта. В такава атмосфера умът и душата закърняват. Висшите благородни цели на живота се губят от погледа. Привилегията да бъдем Божи синове, наследници на вечността, се заменя за светска печалба.

Много родители се стремят да осигурят щастието на децата си, като задоволяват любовта им към удоволствията. Позволяват им да се занимават със спорт, да посещават приятни празненства и им дават пари, които свободно да харчат за показ и себеугаждане. Колкото повече се угажда на желанието за удоволствия, толкова по-силно става то. Така интересът на младите хора се насочва все повече към забавленията, докато започнат да гледат на тях като на първостепенна цел в живота си. Те формират навици на ленивост и себеугаждане, които правят почти невъзможно за тях да станат твърди християни.

Дори църквата, която трябва да бъде стълб и подпора на истината,

се поддава на насърчаването на егоистичната любов към удоволствията. Когато трябва да се събират пари за религиозни цели, към какви методи прибегват много църкви? Към базари, банкети, карнавали, лотарии и други подобни. Често мястото, отделено за поклонение пред Бога, се осквернява с ядене и пиене, с купуване, продаване и веселби. Почитта към Божия дом и поклонението пред Бога са омаловажени в умовете на младите. Барьерите на въздържанието са слаби. Все повече се проявяват егоизъм, апетит и любов към показност и колкото повече им се угажда, толкова по-силно е присъствието им.

Стремехът към удоволствия и развлечения се съсредоточава в големите градове. Много родители, които избират градски дом за децата си, като смятат, че по такъв начин им дават по-големи предимства, се сблъскват с разочарование. И когато е твърде късно, съжеляват за ужасната си грешка. Днешните градове бързо се превръщат в Содом и Гомор. Много празници насърчават леността. Екстремните спортове, ходенето на театър, конните състезания, хазартът, пиенето на ликьор и гуляите – всичко това стимулира страст към интензивна активност. Младите са обсебени от популярните модни течения. Онези, които обикват забавленията заради самите тях, отварят вратата за поток от изкушения. Поддават се на социални веселби и безразсъден смях. Контактът им с любителите на удоволствия оказва заразителен ефект върху съзнанието им. Водени са от една форма на разпуснатост към друга, докато изгубят както желанието, така и способността си за пълноценен живот. Религиозните им стремежи са сковани, духовният им живот – помрачен. Всяка благородна дарба на душата, всяка връзка на човека с духовния свят се изражда.

Вярно е, че някои могат да осъзнаят глупостта си и да се покаят. Бог може да им прости. Но те вече са наранили душите си и са осигурили доживотен риск за душата си. Силата на прозорливостта, която трябва да се съхранява будна и чувствителна, за да различава доброто от злото, е до голяма степен унищожена. Те вече не могат бързо да разпознават напътстващия глас на Светия Дух или да разпознават средствата на Сатана. Твърде често във време на опасност те се предават на изкушенията и се отделят от Бога. Крайният резултат от живота им, преминал в любов към удоволствия, е катастрофа както за този свят, така и за бъдещия. Грижете, богатствата и удоволствията

се използват от Сатана в играта му за спечелване на човешката душа. Дадено е предупреждението: „Не обичайте света, нито каквото е на света. Ако някой обича света, в него няма любов към Отца. Защото всичко, което е в света - похотта на плътта, пожеланието на очите и тщеславието на живота, - не е от Отца, но от света“ (1 Йоаново 2:15, 16). Онзи, Който чете сърцата на хората като отворена книга, казва: „Но внимавайте да не натежат сърцата ви от преяждане, пианство и житейски грижи“ (Лука 21:34). Апостол Павел пише под действието на Светия Дух: „А които ламтят за обогатяване, падат в изкушение, в примка и в много глупави и вредни страсти, които потопяват човеците в разорение и погибел. Защото сребролюбието е корен на всякакви злини, към което, като се стремяха някои, се отстраниха от вярата и пронизаха себе си с много скърби“ (1 Тимотей 6:9, 10).

Подготовка на почвата

В цялата притча за сеяча Христос разкрива различните резултати от сеитбата в зависимост от почвата. При всеки случай сеячът и семето са едни и същи. По този начин ни учи, че ако Божието слово не успее да извърши делото си в нашите сърца и живот, трябва да търсим причината в себе си. Резултатът не е извън нашия контрол. Вярно е, че не можем сами да се променим, но изборът е наш и ние решаваме какви да станем. Слушателите, които са уподобени на крайпътна почва, на скалиста и трънлива земя, не е нужно да останат такива. Светият Дух винаги се стреми да развали магията на заслепението, която държи хората погълнати в светските неща, и да пробуди в тях желание за нетленното съкровище. Именно като се противопоставят на Духа хората стават невъзприемчиви или пренебрежителни към Божието слово. Те сами са отговорни за закоравяването на сърцето си, което пречи на доброто семе да се вкорени, както и за злите плевели, които възпрепятстват развитието му.

Градината на сърцето трябва да се обработва. Почвата трябва да се разоре дълбоко чрез сериозно покаяние за греха. Нужно е да бъдат изкоренени отровните, сатанински планове. Почва, обрасла с тръни, може да се разработи единствено с усърден труд. По същия начин злите склонности на естественото сърце могат да бъдат преодолені единствено с неуморни усилия в името и със силата на Исус. Господ

ни призовава чрез Своя пророк: „Разорете целините си и не сеите между тръни“ (Еремия 4:3). „Посейте за себе си с правда, пожънете с милост“ (Осия 10:12). Ето това дело Той иска да извърши за нас и ни моли да Му бъдем сътрудници.

Сеячите на семето има да направят още неща преди да подготвят сърцата за евангелието. В представянето на проповедниците има твърде много четене на проповеди и твърде малко лична работа от сърце до сърце. Нужно е да се полагат лични усилия за душите на изгубените. С христово подобно съчувствие трябва да се приближаваме до хората лично и да се стремим да пробудим интереса им към великите реалности на вечния живот. Сърцата им могат да са корави като отъпкана пътека. Може усилията да им представяме Спасителя да ни изглеждат напразни, но дори логиката да не успява да им въздейства и аргументите да са безсилни да убеждават, любовта на Христос, изявена в лично служене, може да смекчи каменното сърце, така че семето на истината да се вкорени.

Сеячите имат да извършат дело, за да може семето да не бъде заглушено от тръни или да загине поради плиткостта на почвата. От самото начало на християнския си живот всеки вярващ трябва да бъде учен на основните принципи. Трябва да му бъде ясно, че целта не е просто да бъде спасен чрез Христовата саможертва, но че трябва да направи живота на Христос свой живот, и характера Му – свой характер. Нека всички бъдат обучени да носят бреме и да се отричат от естествените си склонности. Нека се учат на благословието от работата за Христос, като Го следват себеотрицателно, издържайки на трудностите като добри воители. Нека се учат да се доверяват на любовта Му и да Му предават грижите си. Нека вкусят радостта от печеленето на човешки души за Него. В любовта си и загрижеността си към изгубените те ще изгубят от поглед егото си. Удоволствията на света ще изгубят привлекателната си сила и способността си да обезсърчават. Плугът на истината ще извърши своето дело. Ще разоре твърдата земя. Не само ще откъсне върховете на тръните, но изцяло ще ги изкорени.

В добра почва

Сеячът няма да среща само разочарование. За семето, паднало

на добра почва, Спасителят казва, че това е „онзи, който чуе словото и го разбира, който и дава плод, и принася - кой стократно, кой шестдесет, кой тридесет“ (Матей 13:23). „А посятото на добра земя са тези, които, като чуят словото, държат го в честно и добро сърце и дават плод с търпение“ (Лука 8:15). „Честното и добро сърце“, за което притчата говори, не е сърце без грях. Евангелието трябва да се проповядва именно на изгубените. Христос казва: „Не съм дошъл да призова праведните, а грешниците към покаяние“ (Марк 2:17). Човекът с искрено сърце се предава на убеждението на Светия Дух. Признава вината си и чувства нуждата си от Божията милост и любов. Той има искрено желание да познава истината, за да ѝ се покорява. Доброто сърце е вярващо сърце - то вярва в Божието слово. Без вяра е невъзможно да се приеме Словото. „Който идва при Бога, трябва да вярва, че има Бог и че Той възнагражда тези, които Го търсят“ (Евреи 11:6)

Това е „онзи, който чуе словото и го разбира“. Фарисеите по времето на Исус затварят очите си, да не би да видят, и запушват ушите си, да не би да чуят. Затова истината не стига до сърцата им. По-късно изтърпяват възмездие за своето доброволно пренебрежение и самоналожена слепота. Но Христос учи последователите Си, че трябва да отворят умовете си за наставление и да са готови да вярват. Той произнася благословение над тях, защото виждат и чуват с очи и уши, които вярват.

Слушателят, сравнен с добра почва, приема словото „не като човешко слово, а като Божие слово“ (1 Солунци 2:13). Само приемащия Писанието като Божи глас, Който му говори, е истински ученик. Той трепери пред Словото; то е жива реалност за него. Отваря ума и сърцето си, за да го приеме. Такива слушатели са Корнелий и приятелите му, които казват на апостол Петър: „И така, ние всички присъстваме тук пред Бога, за да чуем всичко, което ти е заповядано от Господа“ (Деяния 10:33).

Познанието на истината зависи не толкова от силата на интелекта, колкото от чистите намерения, от простотата на искрената, зависима вяра. Божии ангели се приближават до онези, които със смирено сърце търсят небесно ръководство. Светият Дух се дава, за да им отвори богатите съкровища на истината.

Слушателите, уподобени на добра почва, когато чуят Словото, го пазят. Сатана заедно с всичките си демони на злото не може да им го отнеме.

Не е достатъчно просто да четеш или да слушаш Словото. Желаетелят да се възползва от Писанието трябва да размишлява върху изявената истина. Със сериозно внимание и молитвен дух той трябва да разбере значението на словата на истината и да пие от дълбините на духа на свещените пророчества.

Бог ни умолява да изпълваме ума си с велики и чисти мисли. Той желае да размишляваме върху Неговата любов и милост, да изследваме чудното Му дело във великия спасителен план. Тогава разбирането ни за истината ще бъде все по-ясно и по-ясно. Все по-извисено и по-свято ще бъде желанието ни за чистота на сърцето и яснота на мисълта. Душата, обитаваща в чистата атмосфера на свети мисли, ще бъде променена чрез общуването с Бога при изучаване на Писанието.

„И дава плод.“ Онези, които са чули словото и го пазят, ще произведат плодове на послушание. Божието слово, прието в душата, ще бъде изявено в добри дела. Неговите резултати ще се видят в един христоводен характер и живот. Христос казва за Себе Си: „Драго ми е, Боже мой, да изпълнявам Твоята воля. Да! Законът Ти е дълбоко в сърцето ми“ (Псалм 40:8). „... защото не искам Моята воля, но волята на Онзи, Който Ме е пратил“ (Йоан 5:30). Писанието добавя: „Който казва, че пребъдва в Него, е длъжен да постъпва, както е постъпвал Христос“ (1 Йоаново 2:6).

Божието слово често влиза в разрез с наследствените и придобити черти на човешкия характер, както и с навиците на живот. Но слушателят, уподобен на добра почва, с приемането на Словото приема и всички негови условия и изисквания. Навиците му, обичаите и привичките му са приведени в послушание на Божието слово. Според него заповедите на ограничения, грешен човек се превръщат в незначителни, заставайки до Словото на безкрайния Бог. С цяло сърце и с неотклонен стремеж той търси вечния живот. С цената на загуби, преследвания и дори смърт се покорява на истината.

И дава плод „с търпение“. Приеманият Божието слово не е освободен от трудности и изпитания. Когато дойдат скърбите, истински-

ят християнин не губи спокойствието и доверието си, не пада духом. Въпреки че не можем да видим крайния изход от събитията или да разпознаем целта на Божието провидение, не бива да губим увереността си. Припомняйки си нежните Господни милости, трябва да Му предадем всичките си грижи и с търпение да очакваме Неговото спасение.

Духовният живот се укрепва чрез трудностите. Успешно издържаните изпитания ще развият твърдост на характера и скъпоценни духовни качества. Съвършеният плод на вярата, кротостта и любовта често се развива най-добре сред буреносни облаци и мрак.

„Земеделецът очаква скъпоценния плод от земята и търпи за него, докато получи и ранния, и късния дъжд“ (Яков 5:7). Така и християнинът трябва с търпение да очаква плодородието на Божието слово в живота си. Често, когато се молим за качествата на Духа, Бог действа в отговор на молитвите ни, като ни поставя в обстоятелства, при които ще развием тези плодове. Но ние не разбираме намеренията Му, а се чудим и ужасяваме. И все пак, никой не може да развие тези добродетели, без да премине през процеса на израстване и даване на плод. Нашият дял е да приемем Божието слово и да го държим здраво, като му се предадем напълно под негов контрол. Тогава намерението му за нас ще се осъществи.

„Ако Ме обича някой - казва Христос, - ще пази учението Ми; и Отец Ми ще го възлюби и Ние ще дойдем при него, и ще направим обиталище у него“ (Йоан 14:23). Обаянието на един по-силен и по-съвършен ум ще властва над нас, защото имаме жива връзка с Източника на вечната сила. В своя богоподобен живот ще бъдем заплени в покорство на Исус Христос. Няма вече да живеем обикновен живот на егоизъм, но Христос ще живее в нас. Неговият характер ще се възпроизведе в нашето естество. Така ще принасяме плодовете на Светия Дух – „кое тридесет, кое шестдесет, кое стократно“.